

er gaaet med til, er, at han har sagt, at naar man endelig skulde tage Valgretsreformen i to Trin, nøjes med Sogneraadene straks, og derefter Amsraadene, saa maatte man i alt Fald fuldt ud bevare status quo ved Amsraadene. Nu har jeg set Regeringsblade sige, at hvis der kun valgtes en delegeret fra hvert Sogneraad, sammen med hvilken de selvskrevne umiddelbare Amsraadsvælgere sammentraadte, saa vilde det være at give de umiddelbare, selvskrevne Amsraadsvælgere en ganske anden Indflydelse, da vilde de tage Halvdelen, men efter Regeringspartiets Tilbud ville de kun faa $\frac{1}{3}$. Det er dog, ærede Medlemmer, at vende alting paa Hovedet. Jeg vilde i højeste Grad misbillige ogsaa et saadant Tilbud om at bevare status quo, det vilde være en Anerkendelse af de selvskrevne Valgmænds Institution og af de umiddelbare Vælgeres Ret, men det er dog klart, at det Forligstilbud, der her foreligger fra Reformpartiets Side, er adskilligt værre, end hvis man uden videre bevarede status quo, det vil sige lod Amsraadene vælges som nu med en større og mindre Halvdel og lod den større Halvdel vælges af delegerede fra Sogneraadene, der efter Forslagets Gennemførelse vilde repræsentere den almindelige Vælgerklasse. Derved vilde den almindelige Vælgerklasse opnaa at vælge den større Halvdel af Amsraadene, hvorimod de umiddelbare kun vilde kunne besætte en mindre Halvdel. Men det, man her foreslaar, er, at man giver de selvskrevne ved Hjælp af de højstbeskattede, blot de ere en over $\frac{1}{3}$, saa de kunne vælge en af de 2 Sogneraadsvælgere, Adgang til at besætte de $\frac{2}{3}$ af Pladserne i Amsraadet.

Man har altsaa gennem dette Forligstilbud paa et overmaade vigtigt Omraade svigtet den almindelige Valgrets Sag, thi Amskommunen er et overmaade vigtigt Led i hele vor kommunale Forfatning. Amskommunen er jo ikke blot, hvad der desværre er vigtigt nok, en kontrollerende Myndighed overfor Sogneraadet, men Amsraadet har jo et selvstændigt Virkeomraade, nemlig Amtet, hvorunder store og vigtige Sager ere henlagte. Hele Landevejsvæsenet, Sygeplejen, Sundhedsvæsenet, Politiet, Justitsen, en hel Mængde vigtige Sager, henhøre netop under Amskommunen.

Amtet vælger Landvæsenskommissærer, Amtet besætter Pladser i en Række overmaade vigtige Kommissioner, Amtet er i sig selv et stort og vigtigt Omraade. Hele dette vigtige Omraade giver man Slip paa og lader den privilegerede Valgret beholde sin dominerende Indflydelse der. Alene dette er en overmaade stor Opgivelse af det Princip, hvormed der i saa mange Aar er kæmpet. Men dertil kommer jo, at Amsraadet tillige udøver en kontrollerende Myndighed overfor Sogneraadene, saaledes at naar man lader den privilegerede Valgret beholde Herredømmet i Amsraadene — og det er det, man gør —, sætter man i Virkeligheden den almindelige Valgret, som man tilsyneladende giver Flertal i Sogneraadene, under Formynderskab, under Overbestyrelse af den privilegerede Valgret i Amsraadene. Hørup sagde en Gang — det var overfor det gamle Forlig, den gamle Moderation i 1893—94 —, at den Forfatning, de gamle moderate vilde indføre, det var en, der kunde udtrykkes saaledes: „Vrøvlet organiseret i Folketinget, Magten organiseret i Landstinget“. Det var ganske rigtigt. De moderate lagde i mange Henseender Grunden til det Venstreregimente, vi nu have. Og det er i Grunden fuldkommen berettiget, at de i denne Vinter ere blevne optagne som sideordnet Led med det nuværende Regeringsflertal. Det Venstreregimente, vi hidtil have kendt, har for en væsentlig Del været dette: Vrøvlet organiseret her, Magten organiseret her oven over. Den kommunale Forfatning, De gennem Deres Forligstilbud ville skabe, er: Vrøvlet organiseret i Sogneraadene, Magten organiseret i Amsraadene.

Formanden: Det ærede Medlem bruger Udtryk, som ikke ere ganske heldige.

Borgbjerg: Jeg brugte Udtryk af et afdød, meget anset Medlem af dette Ting, Medlem af den første Venstreregering her i Landet.

Man har sagt, at gik dette Forligstilbud igennem, vilde der ikke være Fare for Konflikter mellem Sogneraad og Amsraad; thi, har man sagt — jeg har blandt andet set den højtærede Finansministers